

М. І. Лазарєва
ст. викладач

ПРАВОВИЙ СТАТУС ПОСАДОВОЇ ОСОБИ В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Досліджувана тема є актуальною, оскільки співвідношення проблеми визначення поняття правового статусу посадової особи в сфері публічного управління, яке є частиною нового глобального поняття «публічного адміністрування», з обов'язковим відокремлюванням таких понять як посадова особа публічного управління, посадова особа державного управління. Зазначені наукові питання мають глобальний вплив на аналіз теорій про правовий статус посадових осіб та безліч варіантів, які згодом мають відображення в законодавстві, практиці. Публічне адміністрування та його сполучення з публічним управлінням, що включає і державне управління, в теорії та практиці функціонування органів публічної адміністрації, та відображення даного в правовому статусі посадової особи кожної окремої структури, загальних або спеціальних функцій є метою даного дослідження, та полягає в аналізі нормативно-правової бази, існуючих підходів до сучасного розуміння змістового і термінологічного наповнення понять.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій свідчить про те, що автори приділяють увагу вивченню окремих елементів правового статусу посадових осіб, що включає в себе їх правосуб'єктність, повноваження, для виконання покладених на них законами або іншими нормативними актами організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій, відповідальність. Проблема неоднозначного трактування та співвідношень понять «публічне адміністрування», «публічне управління», «державне управління» має негативний вплив, який руйнує чітке формування прав та обов'язків, відповідальності посадових осіб, які і є основними виконавцями зазначених понять. І все зазначене, в свою чергу, має вплив на підготовку здобувачів вищої освіти, а саме спеціальності 074 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (згідно з постановою Кабінету

Міністрів України від 28.04.2015 р. № 266), а потім і самостійної галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» (відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.09.2016 р. № 674). При цьому здійснюється підготовка за двома освітніми рівнями «бакалавр» і «магістр», також освітньо-науковим рівнем «доктор філософії» (PhD).

«Публічне адміністрування» є новим поняттям в категоріальному апараті адміністративного права України. На жаль, більшість науковців, так і не зрозумівши зміст цього поняття, почали його використовувати при характеристиці будь-якої організаційної діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування. Навіть Верховна Рада України розглядається в деяких дисертаціях, як суб'єкт публічного адміністрування, зазначає [2, с. 207].

Так, на нашу думку і повністю погоджуючись з професором Миколенко О. І., який наголошує про те що, з таким підходом не можемо погодитись, адже головна мета існування категоріального апарату науки полягає, по-перше, в систематизації знань, які отримуються під час науково-дослідної роботи, і, по-друге, в системності знань, які є базою для подальших науково-дослідних робіт та формування навчальних курсів з відповідних дисциплін. Якщо не дотримуватися базових вимог використання термінології під час дослідження правових явищ, то в результаті можна отримати хибні, спотворені та такі, що не відповідають дійсності, висновки [1, с. 421].

Г. В. Фоміч, стверджує наступне, що публічна служба як багатоаспектне явище характеризується не тільки соціальним, політичним, правовим, організаційним, структурним і моральним змістом, але й процесуальним, якому в науці приділялося надто мало уваги, не дивлячись на те, що він забезпечує функціонування публічної служби. Дослідниця акцентує увагу на тому, що процесуальний аспект нерозривно пов'язаний з такими аспектами, як правовий, організаційний, структурний і обумовлений ними, та доводить, що змістовно процесуальний аспект публічної служби пов'язує її з адміністративними процедурами: 1) з яких вона складається; 2) які регламентуються адміністративно-правовими нормами; 3) які забезпечують її функціонування. Г. В. Фоміч визначено,

що у публічній службі системою адміністративних процедур охоплюються фактично всі службові відношення з моменту їх виникнення і до припинення. Саме завдяки процедурам і конкретним діям суб'єктів державного управління реалізуються функції держави та місцевого самоврядування та вирішуються індивідуальні адміністративні справи (конкурс, призначення, атестація, присвоєння рангу, прийняття присяги, відставка тощо) [3, с. 5–6]. І все зазначене та перелічене спрямовано на реалізацію компетенції відповідних державних органів і організацій, та їх посадових осіб, відображається в правових статусах, що закріплюється в законах та інших нормативно-правових актах.

Список використаної літератури

1. Миколенко О. І. Публічне адміністрування у сучасному адміністративному праві України. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/762f959f-1e16-49d1-a18c-7dc773d207cd/content> (дата звернення: 28.10.2024 р.)
2. Вітко А. Л. Публічне адміністрування у сфері забезпечення енергетичної безпеки : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2018. 207 с.
3. Фоміч Г. В. Адміністративні процедури на публічній службі в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право та процес; фінансове право; інформаційне право». Одеса, 2010. 20 с.